

Granskning av delårsbokslut per 30 juni 2015

Vetlanda kommun

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1 Bakgrund.....	3
2.2 Granskningens syfte och omfattning	3
2.3 Metod.....	3
3. Rättvisande räkenskaper.....	4
3.1 Bokslutsprocessen	4
3.2 Noteringar avseende väsentliga balansposter.....	4
3.3 Resultatanalys.....	5
3.3 Bedömning.....	6
4. God ekonomisk hushållning	7
4.1 Finansiella mål	7
4.2 Mål för verksamheten.....	7
4.3 Bedömning.....	8

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat kommunens delårsbokslut för perioden 2015-01-01 – 2015-06-30. Granskningens och revisionsrapportens syfte gällande delårsbokslutet är att vara en del av det underlag som revisorerna använder inför sitt ställningstagande i revisionsberättelsen vid räkenskapsårets slut.

Kommunallagen föreskriver att budgeten skall innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Dessa mål skall utvärderas i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Granskningen av delårsrapporten är en översiktlig granskning och den är väsentligt begränsad i förhållande till en revision av årsbokslutet.

Syftet med revisorernas översiktliga granskning är att bedöma om:

- resultatet i delårsrapporten, som ska behandlas av kommunfullmäktige, är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat.
- delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning.

Granskningen utgår från den lämnade delårsrapporten och med utgångspunkt från den översiktliga granskningen har vi gjort nedanstående bedömningar/iakttagelser:

- Vår bedömning är att delårsrapporten per den 30 juni 2015 i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning. Den är huvudsakligen upprättad i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och fastställda bokslutsanvisningar.
- Rekommendationen ”Delårsrapport” från Rådet för kommunal redovisning som gäller fr.o.m. 2014 ska tillämpas för att på bästa sätt visa kommunens hela verksamhet. Vi noterar att sammanställd redovisning inte har upprättats samt att komponentavskrivning inte har tillämpats i delårsbokslut per 30 juni 2015.
- Vi instämmer i kommunens egen bedömning att verksamhetsmålen per 30 juni 2015 är delvis uppfyllda. Vi noterar dock att många mål inte mäts per 30 juni vilket försvårar bedömningen.
- Enbart ett av de fyra finansiella målen är uppfyllt. En svag ekonomi kan även påverka möjligheten till måluppfyllelse av verksamhetsmålen på kort och lång sikt. Vår bedömning är att det är mycket väsentligt att kommunen aktivt följer och analyserar resultaten på nämnds nivå/ verksamhetsnivå för att kunna vidta åtgärder i tid och för att öka möjligheterna att nå måluppfyllelse gällande både de finansiella målen och verksamhetsmålen per 31 december 2015.

2. Inledning

2.1 Bakgrund

Vi har av de förtroendevalda revisorerna i Vetlanda kommun fått i uppdrag att genomföra en översiktlig granskning av kommunens delårsrapport per den 30 juni 2015.

2.2 Granskningens syfte och omfattning

Enligt kommunallagen är det de förtroendevalda revisorernas uppgift att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskningen av delårsbokslutet är en översiktlig granskning som är begränsad i förhållande till den granskning som sker vid årsbokslutet. Rapportens syfte är att vara en del av det underlag som revisorerna använder inför bedömningen av delårsrapporten samt sitt ställningstagande i revisionsberättelsen vid räkenskapsårets slut.

Granskningen har sin utgångspunkt i den lämnade delårsrapporten, som avser hela kommunen. Den har koncentrerats till att bedöma väsentliga poster i delårsbokslutet och analys av resultat mot budget och prognos. De kommunala bolagen ingår inte i granskningen.

2.3 Metod

Granskningen har i enlighet med god revisionssed varit översiktlig och bygger på intervjuer med berörda tjänstemän, analytisk granskning av resultaträkningen och andra relevanta dokument, jämförelser mot budget och föregående år samt en rimlighetsbedömning av balansräkningens väsentligaste poster och prognosunderlag samt måluppfyllelse.

Granskningen är utförd med särskilt beaktande av den kommunala särarten. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I revisionen ingår också att pröva de redovisningsprinciper som använts i verksamheten. Planeringen är genomförd med utgångspunkt i en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att vi har koncentrerat våra insatser där risken för väsentliga fel är störst. Riskbedömningen påverkas bl.a. av posternas storlek, mängden transaktioner samt förekomst av komplexa transaktioner och svåra bedömningar.

Rapporten har begränsats till väsentliga iakttagelser.

3. Rättvisande räkenskaper

3.1 Bokslutsprocessen

- *Redovisningsprinciper*

Vetlanda Kommun upprättar ett delårsbokslut per 30 juni samt ett årsbokslut per 31 december. Ekonomikontoret har gett ut anvisningar för halvårsbokslutet 2015-06-30.

Samma redovisningsprinciper som i föregående års del- och årsbokslut har tillämpats.

- *Sammanställd redovisning*

I kommunallagen beskrivs koncernperspektivet i kommunens verksamhet. För bedömning av kommunens hela verksamhet ska inte åtskillnad ske beroende av i vilken juridisk form verksamheten bedrivs. Rådet för kommunal redovisning har gett ut en rekommendation "delårsrapport". Den gäller fr.o.m. räkenskapsåret 2014. I rekommendationen framgår att sammanställd redovisning för kommunen inklusive de kommunala bolagen ska upprättas. Det finns vidare information om vilka uppgifter som ska finnas med i rapporten samt förslag till uppställningsformer.

Kommentar:

I Vetlanda kommun är de kommunala bolagens resultat en betydelsefull del av det totala resultatet i kommunkoncernen. I delårsrapporten redovisas enbart resultaten för respektive bolag samt resultatandelar i kommunalförbund. Kommunen bör komplettera delårsrapporten med en sammanställd redovisning samt upplysningar enligt den rekommendation som gäller från och med 2014.

3.2 Noteringar avseende väsentliga balansposter

I nedanstående avsnitt ges kommentarer till noteringar och iakttagelser som gjorts gällande väsentliga balansposter per 30 juni 2015.

- *Materiella anläggningstillgångar*

Föregående år fanns avstämningsproblem mellan huvudbok och anläggningsregister. Under 2015 har dessa differenser utretts. Felet har endast berört anläggningsregistret och det innebär att resultatredovisningen i allt väsentligt har varit rättvisande under 2014 och 2015.

Fr.o.m. 2014 ska komponentavskrivning tillämpas för kommunkoncernen. Komponentavskrivning innebär att anläggningstillgångar ska fördelas i avskiljbara komponenter och att avskrivningar ska ske på de olika komponenterna enligt bedömd livslängd. De kommunala bolagen tillämpar komponentavskrivning fr.o.m. 2014. Kommunen avser att införa detta till årsbokslutet 2015.

Kommentar:

Vetlanda kommun följer ännu inte den nya rekommendationen om komponentavskrivning i delårsbokslutet utan beräknar införa den i årsbokslutet 2015.

- *Pensionsskuld Högländets Räddningstjänstförbund*

I samband med att Högländets Räddningstjänstförbund bildades övertogs då aktuell pensionsskuld för personalen av Vetlanda kommun och Nässjö kommun. Vetlanda kommuns andel av skulden uppgår per 30 juni 2015 till 16 mnkr. Denna redovisas i likhet med tidigare år inte i kommunens räkenskaper.

Kommentar:

Enligt uppgift pågår diskussioner med Nässjö kommun och Högländets Räddningstjänst om hur hantering ska ske av denna skuld.

3.3 Resultatanalys

	Utfall jan- juni 2015	Utfall jan- juni 2014	Skillnad	Prognos 2015	Budget 2015	Skillnad
Verksamhetens intäkter	214 490	203 471	11 019			
Verksamhetens kostnader	-900 574	-849 611	-50 963			
Avskrivningar/Nedskrivningar	-27 732	-26 846	-886			
Verksamhetens nettokostnader	-713 816	-672 986	-40 830	-1 384 813	-1 365 263	-19 550
Skatteintäkter	528 656	509 719	18 937	1 058 360	1 071 400	-13 040
Generella statsbidrag och utjämning	158 570	150 727	7 843	318 100	308 300	9 800
Finansnetto	-178	-859	681	-1 200	-2 300	1 100
Periodens resultat	-26 768	-13 399	-13 369	9 553	12 137	-2 584
Utvecklingsreserv				-8 175		
Resultat efter utvecklingsreserv				1 378		

Utfall delårsbokslut per 30 juni 2015

Kommentarer till resultatet för perioden januari – juni 2015:

- Per den 30 juni 2015 redovisar kommunen ett underskott på -27 mnkr. Vid föregående års halvårsbokslut uppgick resultatet till -13 mnkr. Ökning av verksamhetens nettokostnader uppgår till 6 %. Ökning av skatteintäkter och utjämning uppgår till 4 %.
- Helårsprognosen för 2015 visar ett överskott på 10 mnkr (f å -12 mnkr) avseende den planerade verksamheten. Utöver detta har beslut har fattats om att genomföra ett antal särskilda åtgärder. Med hänsyn tagen till kostnader för dessa projekt prognosticeras ett årsresultat uppgående till 1 mnkr. I prognosen ingår en intäkt avseende uppskattad återbetalning av FORA från AFA Försäkring med 11 mnkr. Resultat i prognosen exklusive AFA-medel är därmed -10 mnkr.
- Skatteintäkterna för helåret 2015 bedöms understiga budgeten med 13 mnkr och statsbidragen samt utjämning bedöms överstiga budgeten med 11 mnkr. I delårsbokslutet har skatteprognosen från april 2015 använts. I augusti har en ny skatteprognos tagits fram och den visar att skatteintäkterna bedöms bli lägre än i tidigare prognos.

- Nämndernas prognoser visar på ett samlat underskott uppgående till -6 mnr (f å -11 mnr). Det innebär att flertalet nämnder visar mindre budgetavvikelser än föregående år. Socialnämnden bedömer att underskottet för 2015 kommer att uppgå till -5 mnr (f å -9 mnr). Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar ett underskott uppgående till -4 mnr (f å -6 mnr). Barn- och utbildningsnämnden visar ett överskott uppgående till 2 mnr (f å 2 mnr).

3.3 Bedömning

De avvikelser som finns i resultaträkningen mellan utfall och budget för perioden har i allt väsentligt kunnat analyseras och trovärdiga och rimliga förklaringar finns. Vid granskningen har noterats att lönekostnaden har ökat med 6 % jämfört med tidigare år. En djupare analys bör ske av orsakerna till detta.

Vår bedömning är att de antaganden och beräkningar som prognosen är baserad på är rimliga, med hänsyn till vad som var känt då prognosen upprättades. Inga uppgifter, som väsentligt påverkar prognosen, har framkommit under vår granskning.

Vår bedömning blir därför att delårsrapporten per den 30 juni 2015, i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning. Den är huvudsakligen upprättad i enlighet med de krav som finns i Lagen om kommunal redovisning, rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning och fastställda bokslutsanvisningar. Vi noterar dock att rekommendationen "Delårsrapport" från Rådet för kommunal redovisning som gäller fr.o.m. 2014 samt komponentavskrivning inte har tillämpats.

4. God ekonomisk hushållning

4.1 Finansiella mål

De finansiella målen är följande (*måluppfyllelsen per 30 juni 2015 anges med kursiv stil*):

- Årets resultat ska uppgå till minst 1 % av skatter och utjämningsbidrag och bör uppgå till 2 %.
Delvis uppfyllt per 30 juni 2015.
- Nettokostnaderna får inte överskrida 98 % av skatter och utjämningsbidrag.
Ej uppfyllt per 30 juni 2015.
- Investeringarna ska vara självfinansierade.
Ej uppfyllt per 30 juni 2015.
- Låneskulden ska minska.
Uppfyllt per 30 juni 2015.

4.2 Mål för verksamheten

Utgångspunkten för Vetlanda kommuns styrning är att uppnå god ekonomisk hushållning, vilket även är reglerat i lag. I delårsrapporten per 30 juni 2015 anges att budgetarbetet för 2015 ägde rum före valet 2014 och därmed ligger föregående mandatperiods målstruktur fast för 2015. Det målarbete som har följt efter valet 2014 kommer att användas för perioden 2016-2019.

För verksamhetsåret 2015 gäller därmed de tidigare fastställda effektmålen inom 6 olika målsektorer. Dessa sektorer berör nämnderna i varierande omfattning. På nämndnivå ska nämndspecifika mål utformas som har koppling till fullmäktiges mål. Utöver detta ska de olika verksamheterna utforma egna mål enligt samma princip. Nämnderna har även ett behov av att mäta och sätta relevanta mål för sin verksamhet inom områden som inte har någon koppling direkt mot ett specifikt fullmäktigemål. Det kan exempelvis handla om jämförelser mot nationella mål, olika handlingsprogram och liknande.

Nedan anges kommunfullmäktiges mål under resp. målsektor.

- **Kultur och fritid**
 - Ett kulturhus med klargjord profil beslutas och projekteras under mandatperioden.
 - Inslag riktade till barn och unga i kommunens egna verksamheter ska öka.
- **Samhällsbyggnad – Näringsliv**
 - Balans i befolkningsutvecklingen senast 2014.
 - Ökad lyhörddhet gentemot det lokala näringslivets utveckling, behov och önskemål uttryckt i en näringslivspolicy.
- **Miljö-Hälsa**
 - Ökad produktion av förnyelsebar energi, energieffektivisering av kommunens egna lokaler och transporter.
 - Samspelet mellan folkhälsa – miljö uppmärksammas.
- **Utbildning**
 - I grundskola och gymnasieskolan ska andel elever som når kunskapsmålen öka och resultaten förbättras under elevens studietid.
 - Andel elever som är gymnasie- respektive högskolebehöriga och som går vidare till högre nivå ska årligen öka.

- **Individ-Omsorg**
 - Hög andel nöjda kunder, resultat av insatser och bra resursutnyttjande inom omsorgens alla verksamhetsgrenar ska kunna redovisas.
 - Inom vård och omsorg ska så långt möjligt val av utförare och inflytande över vilken hjälp man vill ha erbjudas alla kunder.

- **Organisation-Personal-Ekonomi**
 - Vetlanda ska målmedvetet arbeta för att kunna uppfylla kriterierna för att kunna utses till kvalitetskommun.
 - En kultur som uppmuntrar engagemang kring ”ständiga förbättringar” ska utvecklas och det kundnära förbättringsarbetet prioriteras.
 - Ekonomi i balans ska vara styrande.

Delårsrapporten innehåller en beskrivning och en utvärdering av dessa mål och det anges om målet är godkänt/uppfyllt, delvis uppfyllt, ej godkänt/ej uppfyllt eller om målet ej är mätt per 30 juni 2015. I kommunens sammanfattande avsnitt kring måluppfyllelsen görs bedömningen att verksamheten delvis klarat måluppfyllnaden. Per 30 juni pågår mycket arbete inom olika målområden som inte är avklarat ännu. Det finns dock inget avslutat mål per 30 juni som inte nått måluppfyllelse i delårsrapporten.

4.3 Bedömning

Vår översiktliga granskning tyder på att redovisningen av måluppfyllelsen i allt väsentligt är riktig och vi instämmer i kommunens egen bedömning att verksamhetsmålen per 30 juni 2015 är delvis uppfyllda. Vi noterar dock att många mål inte mäts per 30 juni vilket försvårar bedömningen.

Enbart ett av de fyra finansiella målen är uppfyllt. Kommunens egen prognos visar på ett mycket lågt resultat för helåret 2015. En svag ekonomi kan även påverka möjligheten till måluppfyllelse av verksamhetsmålen. Vår bedömning är att det är mycket väsentligt att kommunen aktivt följer och analyserar resultaten på nämnds nivå/ verksamhetsnivå för att kunna vidta åtgärder i tid och för att öka möjligheterna att nå måluppfyllelse gällande både de finansiella målen och verksamhetsmålen per 31 december 2015.

Vetlanda den 3 september 2015

Helena Patrikson
Auktoriserad revisor, certifierad kommunal revisor

Ulrika Strånge
Certifierad kommunal revisor